

mesu mrtve. Zabodel je še njegovega brata Jožefa v spodnji laketi. Zagovarjal se je s silobranom, češ, da je bil napaden, kar so pričeli oporekale.

CELJSKA POROTA.

Dne 11. septembra je prišel pred porotnike že od zadnje porote znani Iv. Železnikar, 20 let stari rudar iz Trbovelj, ki je obtožen teške telesne poškodbe, katero je izvršil dne 10. maja t. l. nad Francetom Hribarjem in Avguštinom Strmonetom. Prvemu je v pretepu staknil oko, drugega pa je z nožem lažje poškodoval. Pri zadnjem porotnem zasedanju se je pri razpravi zagovarjal s slaboumnostjo in živčnimi napadi. Radi tega je sodni dvor obravnavo odložil, da se zadeva preišče. Pri sedanjih razpravi pa se je ugotovilo, da ti živčni napadi ne odvrčajo od Železnikar nikake odgovornosti. Za svoje nasilno dejanje je dobil 15 mesecev težke ječe.

Istega dne je prišel na zatožno klop 28letni delavec Ivan Čater iz Gaberij pri Celju. Obtožen je, da je dne 26. maja napadel na cesti, ki vodi iz Celja v Vojnik, M. Jerovška iz Stranice pri Konjicah in sicer radi tega, ker mu Jerovšek ni dovolil, da se pelja z njim na kolesu v Vojnik. Hotel je Jerovšku vzeti kolo, kar mu je ta komaj zabranil; v prerivanju pa mu je Čater izmaknil iz žepa listnico z 200 dinarji in dve knjižici. Pred porotniki je Čater krivdo tajil, češ, da Jerovška niti ne pozna. Kljub temu so ga pa obsodili na 10 let ječe.

Poneverba.

Dne 12. septembra je prišla pred porotno sodišče Ana Rath, 24letna poštarica, rojena v Brucku ob Muri v Avstriji, nazadnje pa je bila poštarica v Subotici. — Pred poroto bi morala priti že v poletnem zasedanju, pa je bila obravnavana na predlog zagovornika preložena, da se preišče duševno stanje obtoženke. Ana Rath je kot poštarica v Storah pri Celju tekom treh mesecev poneverila večje svote denarja na ta način, da je strankam podpisala potrdilo in sprejemnice, denar pa je porabila v lastne svrhe. Poneverbo so odkrili, ko je bila že uslužbena v Subotici. Tam je uradni preiskovalni komisiji vse priznala, v preiskovalnem zaporu pa je celo stvar zopet preklcala. Priče iz Stor so izjavile, da je živela v Storah zelo potratno. Preiskava radi poneverbe se je vršila proti njej tudi že leta 1921, ko je še bila poštarica v Sorici. Ker pa je takrat škodo poravnala, se ni uveljavilo proti njej kazensko postopanje. Pri sedanjih razpravi so porotniki zanikali krivdo glede uradne poneverbe, nakar je bila Ana Rath oproščena.

Rop pred štirimi leti.

Dne 13. septembra se je zagovarjal Rok Pilko, oženjen, 44 let stari čevljar iz Ceroveca, in sicer radi ropa, katerega se je udeležil s tovariši v dobi prevrata. Dne 18. julija 1919, okoli 22. ure, sta prišla v Voučkovo gostilno v Poklek, okraj Sevnica, Janez Čec starejši in Viktor Čec ter naročila liter vina. Ko je bil Čec star. v pogovoru z gostilničarjem, je zapustil Viktor Čec gostilno pod pretezo, da gre na stran. Kmalu pa se je vrnil v družbi dveh po obrazu namazanih mož, ki sta stopila takoj oborožena z dolgimi noži vsak na eno stran Voučka, pred njega pa Viktor Čec s sekuro, katero je dobil v spalni sobi. Janez Čec star. je zapahnil hišna vrata in strahil pred njimi, pred hišo pa sta pazila Janez Čec mlajši in Rudolf Pepelnak. Nato so z grožnjami, da uporabijo nož in sečiro, prisilili gostilničarja Voučka in njegovo ženo, da sta jim pokazala denar, srebrnino in razne druge stvari. V minulo so si napolnili dve vreči z belo moko, na podstrešju ugrabili slanino in plahte. Ostali trije, Janez Čec, Leskovšek in Pilko, so odpeljali nato gostilničarja v klet ter zahtevali od njega, da jim toči vino. Zaklali so tudi tri race in tri purane. Rop je trajal od pol 23. do 3. ure zjutraj. Po drznem dejanju je roparska družba izginila preko Save na Kranjsko ter si razdelila ugrabljeni plen. Ostali roparji so bili že leta 1920 kaznovani od celjskega porotnega sodišča z večletno ječo. Pilko pa se je tokrat odtegnil kazni z begom v Trst, kjer se je precej časa potikal. Tržaška oblast ga je izsledila in ga izročila naši. Pred poroto je svoje dejanje priznal, kazal pa ni nikakega obžalovanja. Porotniki so potrdili vprašanje glede ropa in Rok Pilko je bil obsojen na 12 let težke ječe.

Fantovski pretep.

Istega dne, kot Pilko, se je zagovarjal pred poroto tudi Alojzij Cesar, 23letni kmetijski fant iz Babne brdi v okraju Šmarje in sicer radi hudodelstva uboja. Med obdolženecem in nekim Jurijem Povalejem je vladalo že dalj časa napeto razmerje, kakor je to že navada med fanti iz sosednjih vasi. Nastali sta dve sovražni skupini, na eni strani iz Jurija in Jožefa Povaleja ter Stefana Doberška, na drugi pa iz obdolženca, Jurija Verka in Antona Senice. Stefan Doberšek je imel ljubavno razmerje z nekim dekletom na Babni gori, za katerega se je potegoval tudi Anton Senica, a je imel manj sreče. Koncem julija je zvedel Doberšek od svojega dekleta, da se je baje obdolženec o njem grdo izražal, češ, kaj bi tisti rujavček hodil sem, ki nima forme. Enkrat ga bo treba namazati, pa bo vedel, po kaj je hodil sem! Vsled tega je prišlo med sovražnimi fanti že enkrat do pretepa. Dne 5. avgusta sta obe sovražni gručici zopet vsovali. Ko so se slišale v razdalje 300 korakov besede: »Aufbiks, kri v luft, koraš, kje ste bukovljanski smrčkovci, da vam spustimo čreva, ali imate latvice za kri s seboj?«, sta Doberšek in Jožef Povalej skočila v vinograd vsak po en kol, Jurij Povalej pa je šel s svojim črešnjem kolom naprej. Prišlo je do splošnega pretepa in klanja, tekom katerega je obdolženec Cesar potegnil nož ter prizadljal Juriju Povaleju tri rane. Z enim sunkom mu je pa prerezal na stegnu žilo odvodnico, vsled česar je nastopila tekom pol ure smrt radi izkr-

valjenja. Obdolženec pred poroto dejanja ni tajil, zagovarjal se je pa s silobranom, češ, da bi ga drugače Povalej zadavil, ker ga je že stiskal za vrat. V pomanjkanju sape je potegnil nož ter zabodel Povaleja v stegno. Porotniki so vprašanje uboja zanikali, potrdili so pa vprašanje glede prekoračenja silobrana in tako je bil Cesar obsojen na 11 mesecev ječe.

Smrtna obsodba.

Dne 14. septembra se je vršila zadnja razprava v jesenskem zasedanju, ki se je završila s smrtno obsodbo obtoženega, 61 let starega upokojenega rudarja Karola Kovača, doma iz Zgornje Rečice pri Laškem. Karol Kovač je bil obtožen hudodelstva zavrtnega umora, ker je dne 18. junija t. l. z mišnico zastrupil svojo ženo Apolonijo Kovač. Karol Kovač je bil znan kot alkoholik in pijanec. Vrgel se je po svojem očetu, ki je bil premožen posestnik, toda hudo udan pijači. Slabemu očetovemu zgledu je sledil tudi sin. Leta 1887 se je oženil s svojo ženo, ki jo je letos zastrupil. Že pred zakonom je imel z njo tri otroke. Za to ženitev ni imel veselja, a vendar se je nazadnje premislil in živel potem 15 let v dobrem sporazumu v zakonu. Zadnja leta pa se je začel z ženo vedno bolj prepirati, dasi je bila žena po izpovedbi pri mirnega značaja ter skrbna mati 12 otrok. Silno je trpela, ker je mož s pijančevanjem zapravljal težko prislužene krajcarje ter jo potem v pijanosti zverinsko zlostavljal. V nedeljo, dne 17. junija 1923, je prišel obdolženec zopet vinjen domov in se je prepiral s svojo ženo. Prihodnjo jutro je bilinil, da mu je slabo, ter je naročil svoji hčerki Karolini, naj mu skuha čaj. Hčerka se je pozivu odzvala in natočila čaj za očeta, mater in za sebe. Ko pa se je odsrtanila, je primešal oče v materino skodelico neopaženo mišnico. Ko se je po desetih minutah hčerka vrnila, je takoj opazila v materini skodelici nekaj belega. Oče je med tem čaj že izpil in tožil, da mu je slabo. Žena se je branila piti čaj, nakar so ga poskusili drugi. Vsem je postalo čez nekaj časa slabo, toda brez nadaljnjih nevarnih posledic. Med tem pa je tudi umorjena žena izpila še ostanek, ki je imel zaposledico, da je po 24 urah izdihnila po groznih mukah. Pri raztelesenju trupla je sodna komisija takoj dognala zastrupljenje z arzenom. Isto je potrdil tudi drž. kmetijsko-kemični zavod v Ljubljani. Obdolženec je podtaknil strup že svoj čas neki Jožefi Zelič, na katero je imel hudo jezo, ker je držala z njegovo ženo. Zelo slab vtis je napravil obdolženec že zaradi tega, ker je marsikaj zanikal, kar bi lahko brez vsake nadaljnj obremenitve priznal. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje glede zavrtnega umora, nakar je bil Karol Kovač obsojen na smrt na vešalih.

Gospodarstvo.

MINISTRSTVO POLJEDELSTVA IN SLOVENSKO VINOGRADNIŠTVO.

Vinogradništvo je velevažna panoga slovenskega narodnega gospodarstva. Na tisoče in tisoče ljudi je v svojem gospodarskem obstanku in napredku od njega odvisno. Naša državna uprava tega dejstva ni nikdar dovolj upoštevala, ker so njene oči v glavnem obrnjene na Balkan. S tega vidika je tudi vedno posmatrala pospeševanje kmetijskih koristi. Zato pa je slovensko poljedelstvo in zlasti slovensko vinogradništvo prišlo v ve like težave, ki so se množile ter se množijo od leta do leta.

Poslanci Slovenske knjetske zveze, odnosno Slov. ljudske stranke vedno stojijo s paznim očesom na brani ku kmetijskih koristi. Pri vsaki priliki zahtevajo od vlade, da mora našemu kmetu oskrbeti možnost, da svoje pridelke more prodati po sedanjemu času primernih cenah. Ničvredna je tista vlada, ki kmetu samo nalaga od mesca do mesca rastoče davke, pa ne skrbi za to, da kmet s prodajo svojih pridelkov dobi možnost za plačevanje davkov. V tem smislu je poslanec dr. Hoh-nje c vložil interpelacijo na ministra financ, trgovine in poljedelstva o tem, kako naj vlada pospešuje interese slovenskega vinogradništva. Od ministra za poljedelstvo je dobil naslednji odgovor:

V odgovor na vaše pismo od 21. julija t. l. o izvozu naših vin v inozemstvo mi je čast, da vam sledeče odgovorim: Naša država, katero dela ugodno podnebje, valo vita oblika pokrajine in kemijsko-fizična sestavina zemljišča za prvovrstno vinogradsko državo, ima od celokupne obdelane površine 1,5 odstot vinogradov, ki letno dajo največ 4.500.000 hl vina, kar znaša skoraj 40 litrov na enega prebivalca. To znači, da ni vinogradništvo pri nas preveč razširjeno, marveč da se bi moralo radi koristiti, ki bi jih od njega mogli imeti, vzdigniti tam, kjer so dani najboljše pogoji za proupevanje.

Vrhutega obstoja danes v državi vinska kriza, osobito v Sloveniji in Dalmaciji, ker sta obe poglavito vinogradni pokrajini. Današnja naša vinska kriza ni dol gotrajna in nevarna, ampak samo trenutna, a glavni vzrok njen je, ker sedaj še nimamo potrebnih pogodb za izvoz, katerih rešenje pa je najmanj v rokah ministrstva poljedelstva, ampak spada veliko bolj v delokrog drugih ministrstev, kakor trgovinskega, zunanjega in finančnega. Krive so temu i druge okolnosti, kakor med drugimi nagla odcepitev naših največjih vinogradniških dežel: Vojvodine, Dalmacije in Slovenije od njihovih dosedanjih izključnih tržišč Avstrije, Češke in Poljske.

Dasiravno vlada pri nas vinska kriza, so cene vinu skoro povsod precej visoke, k čemer mnogo doprinašajo prometne težkote in dragi prevoz, gospodarska slabost odjemalcev, najbolj pa želja proizvajalcev in posebno prodajalcev za velikim dobičkom ter slaba in neenaka kakovost domačih vin.

Da se omili postojeca vinska kriza se je vršila po inicijativi ministrstva poljedelstva dne 13. januarja leta 1922 konferenca strokovnjakov, katere so se udeležili poleg delegatov poljedelskega ministrstva tudi delegati ministrstev financ, zunanjih zadev ter trgovine in industrije; na tej konferenci so bila pretresena vsa vprašanja, ki se nanašajo na rešenje vinske krize. Kar se tiče poverjenega mi ministrstva, je vplivalo v smislu odlokov te konference na pristojna ministrstva, da se naj zmanjša prevozna cena za vino in prazne sode in da se omogoči izvoz v inozemstvo. Dasiravno je vsestransko storjeno vse, kar se more storiti, končni uspeh ni najboljši, ker se je nazadnje izkazalo, da so najjačji vzroki krize želja za kar največjim dobičkom in gospodarsko nemoč odjemalcev.

Najugodnejši izvoz našega vina je v Čehoslovaško, Avstrijo in Poljsko. S prvo imamo že pogodbo za uvoz 250.000 hl vina, toda ta pogodba se je pokazala za praktično neizvedljivo, ker je Čehoslovaška nastavila na vino velike uvozne tarife ter zahteva kot protiuslugo, da mi uvozimo iz Čehoslovaške istotako veliko količino piva.

Na omenjeni konferenci, ki se je vršila dne 13. januarja 1922 je sklenjeno, da se pri sklepanju trgovinskih pogodb s tujimi državami udeležuje pogajan delegat poljedelskega ministrstva, ki bo dajal predloge o izvozu našega vina. Ministrstvo ni sploh opustilo nobene prilike, da ne bi svetovalo ali pomagalo tam, kjer gre za napredek našega vinogradništva in vinarstva.

Pri sklepanju bodočih trgovinskih pogodb se bo ministrstvo trudilo, da se izvozna carina na vino ukine ali zmanjša ter da se storijo vse mogoče olajšave za čim večji izvoz. Vinsko krizo pa otežuje tudi to, da vse države skušajo zmanjšati uvoz tujih vin radi valutne politike.

Zraven tega pa države, ki uvažajo vino, smatrajo uvoženo vino za luksuz ter ga obtežujejo z velikimi davki.

Z ozirom na važnost današnje vinske krize, ki posebno težko zadeva poljedelce v Sloveniji, sem jaz podvzel potrebne korake, da se ona z vsemi sredstvi ukine in ublaži. Zajedno bom v najkrajšem času sklical še eno posebno konferenco strokovnjakov radi rešenja tega vprašanja, ki tako globoko sega v koristi naših gospodarjev in države.

O odlokih in korakih za rešitev tega vprašanja boste še vi, gospod poslanec pravočasno obveščeni!

Cene vinu so poskočile za 3—4 K pri litru. Zvišanje vinskih cen je posledica letošnje slabe vinske letine.

Po Dalmaciji so že začeli z vinsko trgovijo in časopisje poroča, da vsebuje letošnji dalmatinski mošt 20—24 odstotkov sladkorja in se ponuja po 6 din.

Navodilo k uporabi čistih plemenitih glivic. Čev, kjer se glivice na želatini nahajajo, se sme še le neposredno pred uporabo odmašiti. Čevke se morajo shranjevati na suhem, temnem in hladnem prostoru, kjer ni prahu. Pet, ob hladnem vremenu do sedem dni pred trgovijo se mora mošt iz najboljšega grozdja enkrat naglo prevreti, ali vsaj četrt ure pri 65 stop. C kuhati v posodi. Glivice ene čevke zadostujejo petim do šestim litrom mošta. Posoda ne sme biti kovinasta in se mora takoj pokriti, ko je mošt zavrel. Na to se počaka, da se mošt shladi na 25 stop. C. Shlajen mošt se nato cepi s čistimi plemenitimi glivicami na sledeči način. Kupljeno čevko se na zunan dobro osnaži, zamašek iz vate z gorečo vžgalico ali svečo opali in naglo odstrani. V cev se vlije množino ene žlice pripravljene mošta in se dobro odstrani površina rumene želatine s snažno leseno palčico. Zategadelj mora biti lesena palčica daljša, kakor je čevka. Nato se izlije nastalo motno tekočino iz čevke v mošt in se ga dobro pomeša. Če se na to skrbno pokrije posodo, je obvarovan cepljeni mošt škodljivih kali in gliv, ki povzročujejo vinske bolezni. Posodo se postavi, kjer vlada zmerna toplota in se je včasih stresa, da začne močno vreti, kar lahko pet do šest dni traja. Ko mošt močno vre, se ga porazdeli v sode. Enemu polovnjaku se pridene eden in pol do dva litra kipečega mošta. Če se hoče spraviti večje množine mošta v vrenje se vlije pet litrov takega iz ene čevke pripravljene mošta, ki se nahaja v polnem vrenju, v snažen sod 50. litrov ter se jim doda 30 litrov svečega mošta. V par dnevih bo vrenje tako močno, da bo čisti kipeči mošt goden, da se bo vcepilo čisto kipečenje pri drugih moštih. Na vsak polovnjak se doda 2 do 3 litre čistokipečega mošta. Naročajte čevke pri Drž. kmet. kem. zavodu s kolkovano vlogo ter stanejo 2 D.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš ima v nedeljo, dne 30. t. m., v dvorani okrajnega zastopa (Koroška cesta) svoj letošnji občni zbor z naslednjimi vsporedom: 1. Poročilo. 2. Volitev delegatov za skupščino. 3. Slučajnosti. 4. Predavanje g. inženjerja Ivana Supaniča. Začetek ob 9. uri.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 14. t. m. se je pripeljalo 281 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tedno stari komad 170—250 din., 7—9 tednov 350—450 din., 3—4 mesce 625—750 din., 5—7 mesecev 950—1150 din., 8—10 mesecev 1400—1500 din., 1 leto stari 2000—2375 din., 1 kg žive teže 20—22.50 din., 1 kg mrtve teže 27.50—30 din., koza 1 komad 250 din.

Cene živemu blagu na Dunaju in v Pragi in pri nas. Minuli teden so se kretale cene živemu blagu na Dunaju tako-le: težke žive svinje 21.000—24.000 nemško-avstrijskih kron, zaklane 25.000—29.000 K, mesnate žive svinje 23.000—27.000 K, zaklane 26.000—30.000 K. Prvovrstni voli 10—15 tisoč, ostala goveda 7—10 tisoč nemško-avstrijskih K — Praga: težke svinje 11—12.50 čeških kron (Kč), mesnate svinje 11—13, zaklane 12—

15 Kč, prvovrstni voli Kč 7—8, krave 4—6 Kč, biki 5—8 Kč. Pri nas stanejo težke svinje 23.50—26 din., mesnate 23.50—25.50, voli 10—16 din. 1 kg žive teže.

Iz dvorišča. Nekaj o kurji snagi. Kuri je treba pred vsem pripraviti dobro prenočišče. Nikakor ni dobro za kuro, ako mora v noči sedeti na tleh ali na deskah, ampak pripravi ji kolec, ki je debel kakor v vinogradih, dobro ga okrogli, da se kura lahko prime nanj s kremplji in se usede. Skušnja namreč uči, da kura, ki mora sedeti na tleh, ali na deskah, ali na listju se ne more otresti ter rešiti uši. Le oglej si gospodinjo enkrat kraj, kjer je morala sedeti kura na ravno omenjeni način. Vse polno boš našla tamkaj uši. Ako pa sedi kura na koleku, se veliko lažje obrani uši, ker si jih obira in pri tem poslu padajo na tla in ne morejo več do nje. — Kuri moraš snaziti prenočišče, da ne bi hodila okrog z blatom oštrotana in umazana. Kura ljubi snago in ravno radi nesnage se je rada prime kurja bolezen — takozvana kuga. Vsled te bolezni kura počrni in pogine. Prav posebno maraš paziti na snaznost pri mladičih, ki sede s svojo materjo ali pa tudi sami na tleh. Nekaj o prehrani kure. Kura ljubi zrno. Navadno se prepustijo na deželi kure njih lastnemu prevžitku. Nabirati si morajo živež po njivah ter travnikih in se morajo zadovoljiti s to pičlo prehrano. Na vsak način privošči kuri dnevno vsaj nekoliko zrnja. Pomni, da tekne kuri najbolj koruza. Kura ti bo za zrnatu hrano zelo hvaležna, pridno bo nesla, če jo pa slučajno rabiš v kuhinji, ne boš imel od nje samih kosti in kože. Treba pa kuro krmiti z zrnjem radi tega, da ne bo prisiljena pobirati gosonice, katere zoblje le v skrajnem gladu. Med gosonicami je tudi dokaj takih, ki so za kuro strupene in kura vsled take hrane pogine na zastrupljenju. (Dalje prihodnjic. — Kurjerec iz samostana).

Pregled tedenske žitne trgovine. Konzum povprašuje po žitni robi in tekom tedna so se dvignile žitne cene za kakih 10—15 para. Veliki mlini kupujejo pšenico, ker moko dobro prodajajo in to pred vsem v inozemstvo. Danes plačujejo za pšenico 350—355 din., moka nularica je po 575—600 din. O koruzi poročajo, da bo njena žetev letos po najbolj rodovitnih južnih pokrajinah bolj slaba. Za staro koruzo plačujejo danes 270—280 din. Z ovsom ni nobene trgovine, ker inozemstvo kupuje cenejši oves na Češke m.

Podraženje železniških tarifov bo podražilo tudi kruh. Na drugem mestu poročamo o podraženju železniških tarifov, ki segajo pri blagovnem prometu do 100 odstotkov. To povišanje tarifov za blagovni promet bo znatno vplivalo na podraženje žita, moke ter kruha. Vagon pšenice, koruze ali moke, ki pride iz Vojvodine v Zagreb, ne sme v istem vagonu iz Zagreba naprej, ampak se mora blago iztovoriti v skladišče in od tamkaj naložiti na drugi vagon. To prekidavanje žitnega blaga povzroča strošek 1000 dinarjev in radi tega se mora podražiti vsaki kilogram za 10 para. Prevoz za vsaki vagon žita stane 1000 dinarjev, torej se bo podražil kruh za 20—25 par, ali za 1 krono pri kilogramu. Vsled povišanja železniških tarifov je zelo otežkočen izvoz naših žit v inozemstvo.

Visokodebelna sadna drevesa (jablane in hruške vseh vrst) se zopet dobe pri M. Hudelist, Maribor, Ruška cesta 15. Prvovrstno blago. Cene zmerno! Interesenti naj bagovolijo vposlati naročila do 1. oktobra 1923 na zgornji naslov. Drevje se bode oddajalo že v jeseni.

VRTNICA V RAZVOJU IN NJEN GLAVNI SOVRAZNIK.

(Nadaljevanje razprave o gojenju vrtnice).

Če ti je le količkaj ležeče na mladi vrtnici, ki je poglala iz vejice v divjaka okuliranih oči, naklonila jej boš vso pozornost tudi potem, ko si nežno vejico že privezala h kolu.

Sedaj imaš na izbiro: ali hočeš gledati svoje veselje — cvet, ali si pa rano vzgojiti krono. Iz srca ti privoščim prvi cvet, ki sicer še gotokrat ne bo tako lep, kakor pozneje, ko je vrtnica že bolj vzrastla ter se postarala. Čim starejša je vrtnica, tem lepši je tudi cvet. Treba pa tudi pomniti, da vpliva na razvoj cvetja lepo in ugodno vreme.

Ako ti je vrtnica prvič odevetela, prireži jo na tri oči, iz katerih požene nove vejice in nastavi zopet novi cvet, ako je namreč vrtnica po večkrat na leto cvetoča. So pa tudi take vrtnice, ki cvetejo samo enkrat na leto. In če si od te vrste vzela oči in jih vložila v divjaka, se boš morala zadovoljiti s prvim in edinim cvetom to leto. Drugi lepši ter bolj razviti cvet boš gledala še le drugo leto.

Hočeš si pa samo vzgojiti pri mladi vrtnici krono, odreži se zaželjenemu veselju: gledati prvi cvet. Ne pri-pusti, da bi ti mlada vrtnica prvokrat cvetla, ampak hitro, ko ima vejico, ki je vzrastla iz okuliranih oči, tri oči, odreži vejico nad tretjim očesom. Iz teh treh oči bodo koj pognale nove vejice in ti imaš kronico, pa tudi tri cvetke. Če si na vsak način lepše nego je bil prvi cvet. Vrhu tega pa še greš sigurno pot, da iz okuliranih oči pognane vejice dobro dozorejo. Ako bi namreč vejice, pognane iz okuliranih oči, ne dozorele, ti ne bodo prezimile, spomladí bo našla črne — od zime uničene.

Ako si si tak način pri mladi vrtnici rano poskrbela, kronico, pusti jo sedaj rasti. Če je odevetela, odreži ostanek od cveta in potrpi, dokler je ne bo treba spraviti v varnost pred bližajočim se mrazom.

Kedaj in kako treba vrtnico osigurati pred mrazom, o tem bova natanko govorila prihodnjic.

Omenka vreden sovražnik.

Takoj danes pa že moram opozoriti na sovražnika, ki se kaj rad spravi kakor sploh na nežne vejice vsake

vrtnice, tako tudi na vejo ter vejice še mlado se razvijajoče vrtnice.

Ako si ogleduješ vrtnice, najdeš tu in tam na njenih nežnih vejicah sedeti neko muho. Ta muha je nekoliko rumena po trebuhu. Mrčes ti sedi mirno na vejici in misliš, da si je zbral slučajno to vejico za odpočitek in kadar se odpočije, bo pa brez povročne škode odletel. V resnici pa je žalibog čisto drugače. Kar na enkrat ti oveni ter se pobesi vejica na koncu, ravno tako tudi nastavljeni lepi popek. Gledaš in gledaš, a vzroka ne najdeš. Vejica je na videz nepoškodovana. A oglej si vejico, rekel bi med prvim, drugim in tudi med tretjim očesom pod koncem vejice in že nastavljenim popkom. Zapazila boš pri natančnem preiskovanju zaporedoma nekaj črnih pikic ali zabodljajev, kakor bi jih kedo nalašč nabodel s šivanko. Odpri previdno te pičice in odkrila boš rumene jajčice, ki jih je ulegla zgoraj omenjena muha. Če si izsledila to jajčje ležišče, ga previdno izrebi z ostrim nožem in na ta način boš rešila popek, ako ti je zanj mar in še razcvetel se ti bo. Če pa bi opikana vejica slučajno ne imela popka, pa jo odreži pod črnimi pikicami — pod prvim očesom. Napadeni del vejice ni več za rabo, ker je že ranjen in uničen. Iz rumenkastih jajčic se izleže črv, ki žre in živi znotraj od vejice soka, dokler ne odraste in nato se še le izplazi iz nje. Tega zvitega sovražnika je treba zalezovati že na starih, a predvsem na mladih vrtnicah.

Se nekaj.

Kot mnogoletni vrtnar sem imel priliko opazovati okultante, to je kolikor mogoče rano požahnjene divjake (koncem junija ali začetkom julija). S temi ravnaj na način, kakor sem ga opisal v tem in zadnjem »Gospodarju«. Pripeti se večkrat, da ti divjak požene še avgusta in ti ga je mogoče okulirati še le takrat. Okulira se lahko divjak torej tudi meseca avgusta, toda s takim okultantom postopaj drugače.

Ne odreži nad okuliranim očesom divjaka, ker je že prepozno. Ne smeš računati s tem, da se ti bo oko prišlo dovolj močno in tudi poglalo. Bodi zadovoljna, da se ti oko sploh prime, raste in ostane zeleno. Za štiri tedne po okuliranju ali tudi pozneje odstrani povež. Okulirane oči ne bodo pognale. Pravilo, da spijo, a spomladí odreži nad njimi ostali del divjaka. Oči bodo takoj pognale in se ravile v lepo vrtnico. No noben način pa ne čakaj pri takih vrtnicah prvega cvetja. Vzgoji si predvsem krono na že opisani način in počakaj na drugi cvet. (Dalje prihodnjic — samostanski vrtnar).

HMEJARJEM.

Prav iz srca mi je nekdo v zadnjem »Slov. Gospodarju« napisal besedo savinjskim hmeljarjem, naj vlagamo svoj izkupiček za hmelj pri naših kmetskih posojilnicah, ne pa v bankah in liberalno-samostojnih posojilnicah. Prav zares bi morali biti nespametni, ako bi naše novce nalagali pri nasprotnih zavodih, ker bi s tem samo podpirali sovražnike kmetskega stanu.

Našim groš, nasprotnikom figo — je napisal zadnji »Slovenski Gospodar« in tako je prav. Hmeljarji, držimo se tega!

Ne morem pa, da ne bi še nekaj omenil, namreč, kako banke lovijo naš denar. Pred kratkim sem dobil pismo — že na kuverti sem videl natiskano ime neke dobroznane banke. Začudil sem se, kako jaz pridem do tega, da mi banke pišejo. Odprem: vabilo na naložbo! Polpo lepodonečih fraz in obljub: denar je pri banki najvarneje naložen, obrestuje se po 8 odstot. in višje, lahko se vsak trenutek dvigne itd. Hvala Bogu, nisem včeraj prišel na svet, da ne bi vedel, koliko so take obljube vredne.

Povdarjam: denar pri bankah še zdaleč ni varno naložen. Kakšno garancijo pa imamo pri bankah za naše vloge? Tisto malo osnovne glavnice in druga nič. Najvarneje naložimo naš denar v naših kmetskih posojilnicah. Pri teh jamčijo za varnost vlog člani z vsem svojim premoženjem in člani so sami naši trdni kmeti in posestniki. S tem jamstvom se jamstvo bank niti primerjati ne more. In kar se tiče obrestne mere: vsi poznamo, oziroma smo poznali denarne zavode, ki so obetali pretirano obrestno mero, pa so propadli. In

kdo je trpel škodo? Vlagatelji, ki so se dali zapeljati na visoke obrestne mere. Dalje, koliko je resnice na obljubah, da denar pri bankah lahko vsak čas dvignemo? Marsikdo je že sam izkusil. Imaš pri banki nekaj bori-tisočakov. Kadar denar najbolj rabiš, greš v banko, da bi ga dvignil — in kaj izveš? Gospodje skomiznejo z rameni: nimamo, ne moremo pomagati! Vesel moraš biti, da dobiš vsaj en del svojega denarja. In ti, ki si denar za to naložil, da ga imaš v sili pri roki, si moraš iskati posojilo. Seveda pri banki ga ne dobiš, ali pa, če ga dobiš, ne moreš obresti plačevati — obrniti se moraš na svojo domačo posojilnico!

Toliko so vredne vse lepe obljube bančnih zavodov. So pač obljube in nič več.

Zato pa, hmeljarji, bodimo pametni in podpirajmo svoje kmetske posojilnice! V njih je denar popolnoma varen, se lepo obrestuje in ga lahko dvignemo, kadar hočemo. Pisma in vabila bank in liberalnih posojilnic v peč — njihove agente in zastopnike pa skozi vrata na hladno!

Naš denar našim kmetskim posojilnicam!

XXIV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zalec, Savinjska dolina, dne 15. septembra 1923. Najhitreje se bo koncem tega tedna pri najugodnejšem vremenu tudi končalo obiranje poznega hmelja, kateri je najboljše kakovosti, lepe barve, če tudi rast kohul ni povsem enaka. Pridelovali bomo letos več hmelja, kot smo pričakovali in se ves letošnji pridelek ceni na 6000 meterskih slotov, katerih vrednost znaša najmanj 60 milijonov dinarjev. Danes se plačuje za 1 kg od 105 do 110 din. Od vsega pridelka je dobra tretina že prodana po 100—120 din. za 1 kg. Inozemski kupci pridno kupujejo naš izboren hmelj, od katerega so prvi vagoni že na potu v inozemstvo. Večji hmeljarji pa še čakajo s prodajo. — Društveno vodstvo.

Hmelj. XIV. brzojavno tržno poročilo. Zatec, CSR, 10. 9. 1923. Zivahno nakupovanje, rastoče cene, 2800—3100 čK za 50 kg, razpoloženje čvrsto. — XV. brzojavno tržno poročilo. Zatec, CSR, 11. 9. 1923. Zivahno nakupovanje na kmetih po 2900—3100 čK za 50 kg. V Zatecu do 3300 čK. Zelo čvrsto, rastoče cene. V Zalcu se plačuje od 400—430 jK za 1 kg. — XVI. brzojavno tržno poročilo. Zatec, CSR, 12. 9. 1923. Na kmetih mirnejše nakupovanje po 2800—3200, v Zatecu po 3100—3300 čK za 50 kg. Razpoloženje mirnejše, a čvrsto. — XVII. brzojavno tržno poročilo. Nürnberg, 14. 9. 1923. Slabotno nakupovanje, nekoliko ceneje. Zatec. Mirno, cene nespremenjene 3000—3300 čK za 50 kg. — NB. Kdor želi še naprej sprejemati brzojavna tržna poročila, se naj zglašči pri Hmeljarskem društvu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 91 in pol do 92 D, 100 francoskih frankov stane 535—540 D, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1310 do 0.1320 D, za 100 čehoslovaških kron je plačati 279—281 D, za 100 nemških mark 0.00005 do 0.00015 D, in za 100 laških B. 410—412 D, V Curihu znaša vrednost dinarja 6.10 centimov. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja poskočila za 15 točk.

MALA OZNANILA.

Sprejem več mizararskih pomočnikov v trajno delo. Mat. Podgorelec, mizarstvo Lesnica 20, Ormož. 996

Viničarja z večimi delavskimi močmi išče A. Ussar na Ptuj. 998

Oskrbnika (šafarja), spretnega v sadje in vinoreji, išče A. Ussar, Ptuj. 997 2—1

Vajence za čevljarsko obrt sprejme pri Viktorju Senku, Linhartova ulica 12. Hrana in stanovanje v hiši. 991

Sprejme se takoj priden učenc po dogovoru. Ciril Lovc, čevljarski mojster, Maribor, Glavni trg 4. 990

Organist, zmožen voditi večje zbor, išče službe s 1. 11. Ponudbe pod »Organist« na upravnishču. 992 2—8

Išče se majar z večletnimi spricvali in z večjo družino blizu postaje Pesnica. Vpraša se v upravi lista. 986

Sprejem takoj cecga pridnega in poštenega fanta od 18 do 22 let starega, kateri bi se veselje s konjem voziti in bi se zraven izučil mlinarske obrti v dobri 2 leti. Hrana in stanovanje v hiši ter mesečna plača 800 K. Nadalje tudi sprejem za takoj eno pridno in pošteno kuharico srednje starosti, katere zna opravi tudi druga hišna dela. Prednost imajo one iz dežele. Hrana in stanovanje v hiši. Dobra mesečna plača po dogovoru. Oglasiti se je pri A. Polanc, valjni mlin, Radeče pri Zidanem mostu. 994 3—3

Iščem službe kot oskrbnik (ekonom), več poljedelstva, živinoreje in sadjarje, oženjen brez otrok. Naslov pove uprava. 961 2—1

Prodajalco slovenskega in nemškega jezika večšo, sprejme M. Berdajs, trgovina z mesnim blagom in semeni, Maribor. 965 3—1

Viničar se išče, oženjen, po možnosti brez otrok, za poselstvo v Bosni pod ugodnimi pogoji. Ponudbe z oznako plače na upravo lista. 946 3—1

Sprejme se nčenka, zmožna oboje jezika. Hrana in stanovanje v hiši. E. Berna, trgovina čevljev v Celju. 921 3—1

Išče se 50.000 dinarjev posojila na primstvo; prva vknjižba proti primernim obrestim. — Naslov v upravi. 959 2—1

Naša ljuba mati

Liza Vesensjak, p. d. Filipova

so v ponedeljek, dne 17. t. m. zjutraj v Gospodu zaspali.

Priporočamo jih v molitev in blag spomin.

Bog jim bodi plačnik in milostno sprejmi njihovo dušo!

Ivan, Franc in Pavel,

sinovi.

Neža Meznarič,

sestra.

Marija roj. Skulj in Marija roj. Antolič,

sinahi.

Vnuki, vnukinje in drugi sorodniki.